

Taiteilija Johanna Lumme löysi unelma-ammattinsa yhdistämällä taiteen ja kirjat

Kaarina Helakisa -palkinnon voittanut Johanna Lumme: "Lasten kanssa työskentely on palkitsevaa"

Kamerassa hymyilee aurinkoinen, vastikään Kaarina Helakisa -palkinnon voittanut Johanna Lumme. Palkinto myönnetään tunnustuksena merkittävästä kirjallisesta saavutuksesta lasten- ja nuortenkirjallisuuden alueella. Lumme kirjoittaa ja kuvittaa rakastettua Viidakon väki -sarjaa, joka tunnetaan erityisesti räiskyvistä värimaailmoista ja ihanista eläinhahmoista.

Lastenkirjoissa Lummetta kiinnosti erityisesti luova vapaus ja tarinankerronta. Lumme voitti Otavan oppikirjojen kuvituskilpailun, minkä seurauksena alkoi *Seikkailujen aapisenkuvitus*. Ensimmäisen kirjallisuusprojektinsa jälkeen Lumme halusi luoda jotain täysin omaa, ja pian mielessä alkoivat pyöriä erilaiset eläinhahmot. Lumme pääsi toteuttamaan hahmoja visuaalisen narratiivin kursseilla Aalto-yliopistossa.

– Siellä sain hahmot sijoitettua maailmaan, jossa ne seikkailevat. Samalla löytyivät myös teemat ja arvot, jotka halusin sisällyttää tarinaani. Yhtäkkiä kaikkeen tulikin selkeys, ja lähetin ideani heti Otavaan, kertoo Lumme sarjan synnystä.

Tausta taiteilijana helpotti tietä lastenkirjailijaksi. Oli pohjaa ja tietämystä, ajan piti vain olla kypsä. Lähipiiri on ollut kannustava ja ymmärtäväinen, jaksavat katsoa urakointiani.

Suurin yllätys Lumpeelle oli, miten paljon enemmän ”näkymätöntä työtä” kirjailijan roolissa on kuvittajan työhön verrattuna. Hahmot ovat iso osa työtä, persoonien luominen ja opetusten ja teemojen sisällyttäminen toinen iso osa.

– Alussa minua jännitti kaikki tarinan kehittämiseen käytetty aika. Taiteilijana ja kuvittajana olin tottunut näkemään tulosta heti alusta alkaen luonnostelun ja piirtämisen kautta. Kirjailijan työssä itse tarinan ajattelemiseen ja ideointiin kuluu paljon enemmän aikaa.

Lastenkirjailijana Lumpeelle on tärkeää, että kuvissa ja tekstissä ei ole toistoa, molempien kuuluu täydentää toisiaan. Tärkeää on myös miettiä kokonaisuutta lapsen silmin. Lumpeen työtä helpottaa kuvien käsikirjoitus, jonka hän luo ennen piirtämistä: tekstiä tehdessään hän myös kirjoittaa, mitä kuvia tekstin yhteyteen on tulossa. Lumme haluaa, että lasten on helppo ymmärtää teemat, joita hän tuo esille kirjoissaan.

– Vaikka aiheet saattavat olla välillä vaikeita, pyrin lähestymään asioita hahmojeni kasvutarinan kautta ja lapsen näkökulmasta. Mietin, miten saan asiat yksinkertaistettua niin, että lukeminen on lapsille mielekästä ja opettavaa.

Lumme nauttii kirjan tekemisen monista vaiheista. Parasta ovat oivalluksen hetket, kun kirjan juonen saa toimimaan sekä tekstissä että kuvituksissa.

– Ikään kuin palapelin palaset loksahtavat paikoilleen.

Hahmojen suunnittelu on myös lähellä Lumpeen sydäntä.

– Minua usein jännittää nähdä ihmisiä kirjojeni äärellä, mutta lasten kanssa työskentely on ollut palkitsevaa. Lapset ovat innoissaan ja aidosti mukana. On myös ollut mukavaa kuulla ystävien palautetta siitä, miten heidän lapsensa ovat tykänneet kirjoista.

Teksti: Tuuli Penttilä

Kuva: Otava